

καταλλητέραν ἐκπληξιν. Δηγήθην τὴν θλιβεράν τοῦ Ἑβραίου ἱστορίαν, καὶ τῇ παρέστησα τὴν θέσιν τοῦ πατρὸς του. Ἡ ἐταιρία τοῦ Ἀμστελδαύμου μοι ὑπεσχέθη νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τὰς ἐπιλοίπους ἐταιρίας, ἵνα δώσωσι καὶ αὐταὶ μίαν σύνταξιν εἰς τὸν πατέρα τοῦ ἀτυχοῦς Ἑβραίου.

Δὲν μοῦ ὑπεσχέθησαν ἐπὶ ματαίῳ. Ἐνα μῆνα μετὰ τὴν εἰς Παρίσιους ἐπιστροφὴν μου, ἔλαβον ἐν συμβόλαιον, δίδον εἰς τὸν βαφεὰ σύνταξιν τριάκοντα χιλιάδων φράγκων, ὡς ἀντίτιμον τοῦ βραβεῖου τοῦ προκηρυχθέντος ἀπὸ τὰς ἐταιρίας τῆς Εὐρώπης εἰς τὸν ἐφευρέτην τοῦ κυανοῦ γαροφάλλου. Ἡ σύνταξις αὕτη ἤθελε δίδεσθαι εἰς τὸν συνταξιοῦχον μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ ὑπὸ τοῦ Ἑβραίου γενομένη ἀνακάλυψις ἤθελεν ἀνανεωθῇ, καὶ ὀριστικῶς προσκτιθῇ εἰς τὴν ἐπιστήμην ὑπ' ἄλλου τινὸς σοφοῦ.

Ὅταν ἐνεχείρῃσα αὐτὸ τὸ συμβόλαιον εἰς τὸν ἀγαθὸν αὐτὸν ἀνθρώπον μοῦ εἶπε κλαίων. Ἀχ! κύριε, διατί δὲν εἶμαι πτωχὸς καὶ τώρα, ὅσον καὶ πρὸ τριῶν μηνῶν! . . διατί ὁ υἱός μου ἤθελε νὰ παράγῃ κυανὰ γαροφάλλα, ἀντὶ νὰ βάρῃ ὑφάσματα! »

(Μετάφρασις) Δ. Ν. ΜΠΟΤΑΣΗ.

ΙΩΑΚΕΙΜ ΠΑΧΕΚΟΣ

Ο ΔΗΣΤΗΣ.

Πλησίον τῆς Κοζᾶλης, εἰς τὸ Μεξικόν, ὑπάρχουν πλούσια ἀργυρορυχεῖα, καὶ ὅμως τίποτε πενιχρότερον τῶν οἰκιῶν τῆς πόλεως ταύτης, καὶ τῆς ἐνδυμασίας τῶν κατοίκων τῆς. Τοῦτο δὲ, διότι τὰ μεταλλεῖα ἀνέχουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εἰ δὲ πτωχοὶ κάτοικοί τῆς, ἀναγκάζονται νὰ διέρχωνται τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, δὲν λαμβάνουν ὡς ἀντίτιμον τῆς ἐπιπόνου ἐργασίας των, εἰμὴ εὐτελές τι ποσόν, ἀνεπαρκές εἰς τὰς ἀνάγκας των.

Τούτου ἕνεκα αἱ ληστεῖαι ἦσαν ἄπειροι, ἐπειδὴ φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἕκαστος εὗρισκε προτιμότερον νὰ περιέρχεται ἐλευθέρως ὅπου ἤθελε, καὶ νὰ ζῇ διὰ τῆς ἀρπαγῆς, παρά νὰ ταφῇ ζῶν εἰς τὰ βάθη τῶν μεταλλείων. Ἐν τούτοις, τοσούτοι οἱ λησταὶ οὗτοι εἶχον ἐξαγριωθῇ, ὥστε ἐπράττον μετὰ τὴν μεγαλειτέραν ἀπάθειαν τὰ στυγερώτερα κακουργήματα, καὶ ὅσα ταῦτα ἦσαν συχνὰ, τότε σπανιωτέρον εἰσιμωροῦντο ὑπὸ τῆς ἀρχῆς.

Κατὰ τὸ 1834, ὅτε διέβαινον ἀπὸ τὴν Κοζᾶλην, εἵυχε νὰ καρευρεθῇ εἰς τὴν ἐκτέλεισιν ἐνὸς διαστήμου κακούργου, ὅστις πρὸ ἐνὸς ἔτους ἐκρέμασε μετὰ τεσσάρων ἄλλων, εἰς ἓν δένδρον, ὑπὸ τὸ ὅποιον συνέτρωγον, εὐγενῆ τινα νέον, Ἀντώνιον Β^{***} καλούμενον, καὶ ὁμέσως μετὰ τὴν ἐκτέλεισιν τοῦ ἐγκλήματος τούτου, ἔφυγε μετὰ τῶν συνενόχων του εἰς τὰ δάση. Προσβληθέντες ὅμως ὑπὸ στρατιωτῶν πρὸς τοὺς πληρωθέντων παρὰ τῶν συγγενῶν τοῦ θύματος,

καὶ ἐνόπλων ὑπηρετῶν, οἱ τέσσαρες ἐξ αὐτῶν ἐφρονέθησαν, ἡ δὲ αἱματηρὰ αὕτη ἱστορία ἤθελεν ἐντελῶς λησμονηθῇ, ἀνευ τῶν ἀγρίων κατωρθωμάτων τοῦ ἐπιζησαντος, ὅστις γενόμενος ληστής, ἐλεηλάτει τόσον ἀτρόμως, ὅσον καὶ αὐτοῦτος, τὰ περίχωρα καὶ τὰ μεταλλεῖα τῆς Κοζᾶλης.

Ἐν τούτοις, ἡ τύχη εἶχε παύσει νὰ τὸν προστατεύῃ, ἐπειδὴ ὅταν ἐρθασα εἰς τὴν Κοζᾶλην, ὁ κακούργος οὗτος, καλούμενος Ἰωακεῖμ Παχέκος, εἶχε πρὸ τινῶν ἡμερῶν συλληρῇ. Ἦδη δὲν ἐγίνετο λόγος, εἰμὴ περὶ τῆς συλλήψεως ταύτης, καὶ ἡ φυλακὴ τῆς Κοζᾶλης, κειμένη εἰς τὸ ἄκρον τῆς Πλατείας, παρὰ τῇ ἐκκλησίᾳ, εἶχε γίνεαι μέρος γενικοῦ περιπάτου. Καθεὶς ἤθελε νὰ ἴδῃ τὸν περίφημον Ἰωακεῖμ Παχέκον, παντὸς δὲ ἡ ἐπιθυμία εὐχαριστιέτο ὡς ἐκ τῆς θέσεως τῆς φυλακῆς, ἥτις συνισταμένη ἀπὸ ἓν μόνον ἰσόγειον δωμάτιον, καὶ κλειομένη διὰ σιδηρᾶς κιρκλιωτῆς θύρας, ἐξέθιτε τοὺς ἐν αὐτῇ εἰς τὰ βλέμματα ὄλων.

Ὁ Ἰωακεῖμ Παχέκος εἶχεν ἐξ ἐκείνων τῶν γλυκείων φυσιογνωμιῶν, αἵτινες κατὰ πρώτην ὄψιν ἐμπνέουν συμπάθειαν· ἐδεικνύετο δὲ ἐντελῶς ἀτάραχος, ἐκάπνιζε μετὰ πολλὴν ἀξιοπρέπειαν ἐν λεπτὸν σιγάρων, καὶ ἐφάνετο μὴ παρατηρῶν τὴν περιέργειαν τοῦ λαοῦ, τῆς ὁποίας ἦτο τὸ ἀντικείμενον. Ἡ δίκη του ἐμελλε νὰ γίνῃ τὴν ἐπαύριον, καὶ ἀπεφάσισα νὰ καρευρεθῶ εἰς αὐτήν.

Εἷς juez de letras (1), γνῶριμός μου, ἦτον ὁ μόνον ἀντιπρόσωπος τῆς Κοζαλείου δικαστικῆς ἀρχῆς. Ὑπῆγα λοιπὸν εἰς τὴν οἰκίαν του τὴν ἐπαύριον περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε, ὡς μετ' εἶπον, ἐμελλε νὰ γίνῃ ἡ δίκη. Καὶ τῷ ὄντι, ὅταν ἐγὼ ἐρθασα, ὁ κακούργος εἶχεν ἤδη εἰσαχθῇ καὶ εὐρίσκετο ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ του.

Ποτὲ βέβαια δικαστήριον δὲν ὑπῆρξεν ἦτον ἀξιόπρεπός. Τὰ ἐπιπλά του συνίσταντο εἰς κλίνην ἀνηρημένην ἀπὸ δύο δοκοῦς τῆς στέγης, εἰς δύο θρονία ἐξ Ἰνδικοῦ καλάμου, εἰς ξυλινὴν τράπεζαν, κειμένην ἔμπροσθεν τῆς κρεμαστῆς κλίνης, καὶ ἐπὶ πετρώδους καὶ ἀνωμάλου ἰδάφους, τὸ ὅποιον τὴν ἐκαμνε νὰ χωλαίνῃ, καὶ εἰς ψάθαν κειμένην παρὰ τῇ θύρᾳ.

Ἐπὶ τῆς θύρας ἦτον ἡμιαπλωμένον, στηρίζον τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, μικρόσωμον κατὰ-ξηρὸν καὶ πλῆρες ριτίδων γερόντιον, τοῦ ὁποίου ὁ τετριμμένος ἱματισμός οὐδὲν πρεσβύματιν δημόσιον ἀξίωμα. Ἦτον ὁ juez de letras· ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔκειτο ἐν πυρεῖον, παρ' αὐτῷ δὲ δέσμη σιγάρων ἡμιλελυμένη, καὶ μελανοδοχεῖον πλῆρες κενιοτοῦ φέρον κίτρινον ῥυπαρὸν κονδύλιον. Χαρτίον δὲ ὑπῆρχεν. Εἷς ἐν τῶν προαναφερθέντων θρονίων ἐκάθητο ὁ Ἰωακεῖμ Παχέκος κινούμενος μαλθακῶς καὶ στρέφων τὰ νῶτα εἰς δύο χωροφύλακας, οἵτινες ἀφ' οὗ τὸν συν-

(1) Δικαστής, οὗτινος αἱ ἀποφάσεις ἦσαν ἐνέκκλητοι. Τοῦτο ἀγνοοῦντες ἐπὶ πολλὸν χρόνον οἱ καταδικαζόμενοι, δὲν ἀνέκοπτον τὰς ἀποφάσεις του, ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ἀνωτέραν ἀρχήν.

ώδεσσαν μέχρι τοῦ δικαστηρίου, ἐκάθισαν ἐπὶ τῆς ψάθης καὶ ἐντρυφολοῦντο εἰς κατασκευὴν σιγάρων. Ἐπὶ τέλους πολυπληθὲς καὶ ρυπαρὸν ἀχροατήριον συνωθούμενον, ἀνταλάσσον ὕδρεις καὶ συρρέον διὰ τὰς παρυφάνειας εἰς δίκην, ἤτις, ὡς προεῖπομεν, πολλὰ σπανίως ἐλάμβανε χώραν.

— Αἱ λοιπὸν! καλλιχαρᾶ μου, τώρα θὰ σὲ κρίνωμεν αἱ;

— Μὲ συμπάθειο, ἀφεντικὸ, εἶπεν ὁ Ἰωακείμ, ὅστις σηκωθείς, διευθύνθη χωρὶς τὴν ἄποκρισιν πρὸς τὴν τράπεζαν, ἐφ' ἣς ἦτο τὸ πυρεῖον, καὶ ἤναψεν ἐν σιγᾷ.

— ὦ! ἐννοιά σου παιδί μου μὴ σὲ μέλλῃ... εἶναι φυσικὴ καὶ ἀπαραίτητος ἀνάγκη τὸ καπνίζειν, μελόντι ἀφ' οὗτο ἡ κυβέρνησις ἐπέβαλε φόρους διὰ τὴν εἰσπραξίν του, ὁ καπνὸς μας εἶναι κακοῦ ῥοιζήματος.

— Ὑπάρχουν ὅμως ἀκόμη τίμιοι Χριστιανοί, ποὺ φέρουν λαμπρὰ σιγάρα, καὶ πληρώνουν μὲ βόλια τοὺς τελῶνας. Παρε αὐτὰ, ἂν θέλῃς νὰ βεβαιωθῇς.

— Μετὰ χαρᾶς, εἶπεν ὁ δικαστὴς, ὅστις λαβὼν τὴν προσφερομένην δεσμίδα, καὶ ἀφαιρέσας ἐν σιγᾷ, τὸ ἤναψε, « Περὶφημον! ἐπανάλαβε μετ' ὀλίγον, ἔχεις δίκαιον, λαμπρόν. Τώρα πλέον σεῖς μόνον εἰ καλλιχαράδες καπνίζετε καλὰ σιγάρα. Ἀκουσε, κλόν μου παιδί, ἐπρόσθεσε μὲ εὐνοϊκὴν γλυκύτητα, δὲν ἀμφιβάλω ὅτι ἐν ὀνόματι τῆς φιλίας μας θὰ εἰπῇς δύο λόγια δι' ἐμέ εἰς τὸν ἀξιότιμον λαθρέμπορον, ὅστις σοὺ τὰ ἐπρομήθευσε... » Ἐπειτα δὲν θὰ τὸ μετανοήσῃ, ἐπειδὴ ἐκτός ὅτι θὰ ὠρεθῇ ἀπὸ τὰ σιγάρα, τὰ ὅπερ θὰ ἀγοράσῃ, ἴσως καμμίαν φορὰν ἢ προστασίαν μου τοῦ κατασταθῇ χρήσιμος. Ἀλλὰ ἂς ἐξακολουθήσωμεν αὐτὴν τὴν ἀνακρίσιν. Μωρέ, τί διάβολος σοῦ ἤλθε καὶ ἐσχώτωτες τὸν Ἀντώνιον;

— Καὶ ἐγὼ δὲν τὸ ἐσυλλογίσθηκα ποτὲ καλὰ, διὰ τὸν ἐπνίξα, εἶπεν ἀταράχως ὁ δολοφόνος. Θαῤῥῶ πῶς ἐκείνην τὴν ἡμέραν τὰ νιῦρά μου ἦσαν μευδιασμένα, καὶ θὰ τὸ ἔκαμα διὰ τὰς ξεμουδιάς.

— Τὸ δικαιολόγημά σου εἶναι καλόν, συμφωνῶ, πλὴν δὲν εἶναι ἰσχυρόν. Ἀλήθεια, πόσα πωλεῖ τὸ κιβώτιον τὰ σιγάρα ὁ φίλος σου λαθρέμπορος;

— Δώδεκα βεῖα, καὶ καθὲς κιβώτιον ἔχει τριάντα δύο δέσμας.

— Καὶ ἡ Κυβέρνησις μᾶς τὰ πωλεῖ δέκα τέσσαρα, ἐκράυγασεν ὁ juez de letras μετὰ σφοδρᾶς ἀγανακτήσεως. Αὐτὸ πλέον εἶναι κλοπὴ βδελυρὰ, προφητὴς. Ἄλλ' ὦ! μὴ μοῦ ὀμιλεῖς διὰ τὰς Κυβερνήσεις, πᾶρε τὴν μίαν καὶ κύπα τὴν ἄλλην, εἶναι ἐλαί παστρικάι.

— Τῷ ὄντι, εἶπεν ἀπειζόμενος ὁ Παχέκος, μόνον ποῦ δὲν τὰς τουφεκίζουσιν.

— Καλὰ ποῦ μὲ τὸ ἐνθύμησες, ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὸ λησμονήσω. Σὲ ἤκουσα, τώρα θὰ συντάξω τὴν ἀπόφασιν.

Καὶ ἐνῷ ὀμιλεῖ, ἠθέλησε νὰ λαβῇ τὸ κονδύλιον, τὸ ὁποῖον προσκολληθῇ ὡς ἐκ τῆς πρὸ καιροῦ ξηρανθείσης μελάνης, εἰς τὸ βάθος τοῦ μελανοδοχείου, ἀντίστη εἰς τὰς προσπάθειάς του.

— ὦ διάβολε! εἶπε, νὰ ἰδῇς ποῦ ἐλησμονήσω νὰ πάρω καὶ χαρτοσήμον... τί νὰ κάμω;

Ἐπειτα ἐμπνευσθεὶς αἶφνης,

— Ἀκούσατε παιδιά, εἶπε, στραφεὶς πρὸς τοὺς χωροφύλακας, ἐν ἑλλείψει χαρτοσήμου, ἐφ' οὗ νὰ γράψω τὴν ἀπόφασίν μου, σὰς λαμβάνω μάρτυρας, ὅτι καταδικάζω τὸν Ἰωακείμ Παχέκον, δολοφόνον τοῦ Δὸν Ἀντωνίου, νὰ τουφεκισθῇ μετὰ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας εἰς τὸ αὐτὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον ἐπραξεν τὸ κακούργημα. Ὁδηγήσατέ τον εἰς τὴν φυλακὴν.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ καταδικεὸς διήρχετο τὸ κατώφλιον τῆς θύρας, ὁ juez de letras δραμὼν τὸν ἐλαβεν ἐκ τῆς χειρός.

— Ἰωακείμ μου, τοῦ εἶπε, ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ μοῦ φυλάξῃς μνησικακίαν διὰ τὸν τυπίσκον, τὸν ὁποῖον ἐφαρμόζω ἐπάνω σου, καὶ ὅτι αὐτὸ δὲν θὰ σὲ ἐμποδίσῃ νὰ μὲ συστήσῃς εἰς τὸν φίλον σου τὸν λαθρέμπορον, ὅστις ἔχει τὰ καλὰ σιγάρα.

Ἐν τούτοις μετὰ παρέλευσιν δύο ἡμερῶν ἐξήγαγον τὸν Ἰωακείμ Παχέκον τῆς φυλακῆς διὰ τὸν ὁδηγήσουσαν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Τότε μόλις ἐνθυμῆθη ὁ φρουράρχος, ὅτι τὴν προτεραίαν εἶχε πέμψῃ τοὺς ἐξ χωροφύλακας, αἵτινες ἀπετέλουν τὴν φρουρὰν τῆς πόλεως, διὰ τὰ συνωδεύσουσαν σημαντικὴν ἀποστολὴν ἀργύρου, καὶ ὅτι διὰ τὴν ὥραν αὐτὸς καὶ τὸ ξιφὸς του ἦσαν εἰ μόνον ἀντιπρόσωποι τῆς δημοσίου δυνάμεως.

Ἐπομένως, ἐπειδὴ ὁ Ἰωακείμ Παχέκος ἐπρεπεῖν ἢ οὕτως ἢ ἄλλως νὰ τουφεκισθῇ, εὗρισκοντο εἰς ἀπορίαν, καὶ ἐπὶ τέλους ἀπεφασίσθη νὰ ἐνοικιασθῶσιν ἀμέσως τρεῖς ἄνθρωποι πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἀπόντων χωροφύλακων. Τοῦτο ὅμως δὲν ἦτο τόσο ἐύκολον, ἐπειδὴ παρῆλθον τρεῖς ὥραι διὰ τὰ τοὺς εὑροῦν, ὅχι ἑλλείψει καλῆς προαιρέσεως ἐκ μέρους τοῦ ὄχλου, ἀλλὰ ἑλλείψει πυρεβόλων, διότι ὅστις ἡτύχει νὰ ἀποκτήσῃ τοιοῦτον ὄπλον ἐγίνετο ἀμέσως ληστής.

Ἐν τούτοις ἐκ τῶν τριῶν ἐκτελεστῶν, δύο μόνον εἶχον δεχθῇ τὴν συμφωνίαν, ὁ δὲ τρίτος, μεγάλος ἄνθρωπος χαλκόχρους Ἰνδὸς, εὗρίσκετο ἀκόμη εἰς διαπραγματεύσεις.

— Ἄν καὶ ἦναι ὀλίγα τέσσαρα βεῖα, ἔλεγε, διὰ τὸν φόνον ἐνὸς ἀνθρώπου, θὰ τὰ ἐδεχόμην ἂν ἦτο κανεὶς ἄλλος. Μὰ ὁ Παχέκος εἶναι φίλος μου... φίλος μου ἐντιμὸς μάλιστα, καὶ δὲν θὰ τὸν τουφεκίσω ποτὲ δι' ὀλιγώτερον ἀπὸ ἐξ βεῖα. Αὐτὸ εἶναι ὁ τελευταῖός μου λόγος.

Ὁ δεσμοφύλαξ, ὅστις εἶχεν ἐπιφορτισθῇ τὴν εὐρεσίαν τῶν ἐκτελεστῶν, μὴ δοῦς προσοχὴν εἰς τὸ συμβάν τοῦτο, διέταξε τὴν συνεδίαν νὰ τεθῇ εἰς κίνησιν, καὶ μετ' ὀλίγον ἐφάνη καὶ ὁ καταδικεὸς συνοδευόμενος ὑπ' ἐνὸς ἱερέως, προσπαθοῦντος νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς του.

— Τέκνον μου, ἔλεγε, παρουσιάζω αὐτῷ χρυσὸν σταυρὸν, εἶναι εὐδαίμων ἄνθρωπος, ἐπειδὴ χάρις εἰς τὴν ἀρετὴν τῶν ἀμαρτιῶν σου, τὴν ὁποίαν θὰ

τὸ δῶσθαι, εἶσαι βέβαιος ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ δειπνήσης εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ.

— Εὐχαριστῶ, πάτερ ἄγιε, ἀπεκρίθη μὲ γλυκύτητα ὁ δυστυχὴς Παχέκος, ὅστις ἐδείκνυνεν ἀρετὴν σταθερότητα, εὐχαριστῶ διὰ τὰ καλὰ σου λόγια. Ἐγὼ ὅμως δὲν εἶμαι ἐγωιστής, καὶ ἐπειδὴ εἶσαι τόσον βέβαιος διὰ τὴν εὐτυχίαν ἧς με προσμένει, πάρε τὴν θέσιν μου, καὶ πρὸ πάντων μὴ μὲ εὐχαριστήσῃς. . . σὲ τὴν προσφέρω μὲ τὴν καρδίαν μου.

— Ἀλλ' αὐτὸ δὲν γίνεται, εἶπεν ὁ μοναχὸς, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἤρесе τόσον πολὺ ἢ πρότασις αὐτῆς μάχαιραν ἔδωσες, μάχαιραν θὰ λάβῃς, οὕτω λέγει τὸ εὐαγγέλιον, καὶ οὕτως ἀπαίτεῖ ἡ κοινωμία.

— Ἡ κοινωμία δὲν ἡξυρεῖ τί κάμνει, εἶναι κουτὴ.

— Δικαία, εἶπεν ὁ μοναχός.

— Εἶναι κουτὴ διὰ τὸν διάβολον..

— Πράττει φρονίμως.

— Εἶναι παλαθὴ, σοῦ λέγω.

— Δίδει καλὸν παράδειγμα.

— Δὲν ἡξυρεῖ τί τῆς γίνεται, ἀπεκρίθη παράφορος ὁ Παχέκος, ἐπειδὴ, ἀποκρίσου, πυρακαλῶ. Ἕνας ἄνθρωπος κλέπτει ἔν ἄλλογον, τί εἶναι;

— Κλέπτης.

— Καλὰ ἔρχεται τώρα ἄλλος ἕνας καὶ τοῦ τὸ κλέπτει καὶ αὐτοῦ. Τί εἶναι αὐτὸς ὁ δεύτερος κλέπτης;

— Κλέπτης καὶ αὐτός.

— Κἀλλίστα, παππᾶ μου, συμφωνοῦμεν. Γώρα λοιπόν, πῶς ὀνομάζετε ἐκεῖνον ὅστις ἐπκρίτω;

— Φονέα.

— Ἀκόμη καλλίτερα. Καὶ ἐκεῖνους οἱ ὁποῖοι τὸν σκοτίζουν αὐτὸν τὸν φονέα, πῶς τοὺς ὀνομάζετε, αἱ;

— Ὁ ἱερεὺς σκεφθεὶς ὀλίγον, εἶπε.

— Τῇ ἀληθείᾳ, δὲν ἡξυρῶ τί μοῦ ἤλθε καὶ χάνω τὸν καιρὸν μου νὰ φιλονεικῶ μαζί σου. Κατεδικάσθης δικαίως, αὐτὸ φθάνει. Εἶμαι βέβαιος ὅτι εἶναι τῆς γνώμης μου καὶ ὁ Ἅγιος Αὐγουστίνος, τὸν ὁποῖον ἔχω εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου.

— Καὶ τί σημαίνει αὐτὸ, εἶπεν ὁ Παχέκος· καὶ αὐτὸς ὁ Ἅγιος Αὐγουστίνος θὰ ἔχανε τὰ λόγια του, ἂν μοῦ ἔλεγε ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ μὲ τουρκεῖσουν.

Εἰς τοὺς ἀσθελεῖς τούτους λόγους ὁ μοναχὸς κινήσας ἐν εἰς βράβειον τὸν βαρὺν σταυρὸν, τὸν ὁποῖον ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του, τὸν κατέφερεν ὀρμητικῶς ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ δυστυχικοῦ κακούργου, ὅστις ἐξέβαλεν ὀδυνηρὰν κραυγὴν.

— Ὁ Χριστὸς συγχωρεῖ, δὲν κτυπᾷ, εἶπεν ὑποκώφως.

— Καλὰ, δὲν σὲ δίδω καὶ ἐγὼ τὴν ἄφρην, εἶπεν ὁ μοναχὸς μὲ ἀπειλητικὸν ὕψος.

Οἱ ἀσήμενοι οὗτοι λόγοι ἐπροξένησαν ἐπὶ τοῦ Παχέκου ἀπρεσδόκητον ἀποτέλεσμα· τὸ εἰρωνικὸν καὶ ἀναιδὲς τοῦ ὕψους του, διεδόθη ὑποταγὴ καὶ ταπεινώσις.

— Σὲ παρακαλῶ νὰ συγχωρήσῃς τὰς ἀνεσιὰς μου, πάτερ ἄγιε. Ὁμολογῶ ὅτι εἶχα ἄδικον, ἀλλὰ ὑποσχέθης καὶ σὺ ὅτι θὰ μοῦ δώσῃς τὴν ἄφρην τῶν ἁμαρτιῶν. . . .

— Ἀλλὰ βέβαια, τέκνον μου, ἀπεκρίθη μὲ γλυκύτητα ὁ ἱερεὺς, περιχαρὴς διότι ἐξῆλθε νικητὴς τοῦ πεδίου τῆς μάχης, σὲ τὸ ὑπόσχομαι. Ἐπειτα μὴ νομίσῃς ὅτι οἱ ἀντιρρόησεις μὲ δυσχεραστοῦν. ἀπ' ἐναντίας πολὺ μὲ ἀρέσκει νὰ φιλονεικῶ διὰ τοῦ ὁρθοῦ λόγου μετὰ τῶν ὁμοίων μου, διὰ νὰ τοὺς φωτίζω.

Ὁ πτωχὸς Παχέκος ἔτριψε τὸν πάσχοντα ὤμὸν του, καὶ ἐξηκολούθησε νὰ βαδίζῃ σιωπηλός. Μετὰ ἐν τέταρτον, ἡ συνοδεία ἔφθασεν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Ὁ δυστυχὴς Ἀντώνιος εἶχεν ἀπαγχονισθῇ ἐπὶ τῶν ὀχθῶν εὐρυτάτου τινὸς καὶ διαγυροῦς ῥύακος, ἀφ' ἐνὸς τῶν παρ' αὐτῷ γιγαντιαίων δένδρων τῶν τροπικῶν. Εἰς τὴν αὐτὴν ἤδη θέσιν ὑψῶτα, ἐμπηγμένος εἰς τὴν γῆν, σταυρὸς ξύλινος, ἐξ ἐπεὶ ποδῶν ὑψους, καὶ ἔχων κατὰ τὸ τρίτον τοῦ μήκους του εἶδος ὀρανίου.

Ὁ παμπάλαιος οὐῖος σταυρὸς, φυλακισμένος συνήθως καὶ ἐκτεθειμένος ὡς τρόμακτρον εἰς τὰ ὄμματα τοῦ λαοῦ, εἶχε χρησιμεύσει καὶ εἰς ἄλλας οὐκ ὀλίγας τοιαύτας ἐκτελέσεις, ὡς ἐμαρτύρουν αἱ ἐκ τῶν σφαιρῶν εἰς τὰ ἄκρα του ὀπαί.

Ἀφοῦ ὁ Παχέκος ἐκάθισε ἐπὶ τοῦ ὀλεθρίου θρανίου, προσήρμωσαν διὰ λωρίων τὸ σῶμά του εἰς τὴν δοκὸν, καὶ ἔδεσαν τὰς χεῖράς του εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ σταυροῦ.

Οὕτως, ὅμοιος μὲ ἐσταυρωμένον, καὶ μὲ τὸ στήθος γυμνόν, ὁ Ἰωακείμ ἐτοιμαζόμενος πρὸς τὸν θάνατον, ἤρχισεν νὰ λέγῃ μὲ ἀρεκτὰ ἀτάραχον φωνὴν τὰς προσευχὰς τῶν ἀποθηνησκόντων.

Εἶναι ἔθος εἰς τὸ Μεξικόν, ὅταν ὁ καταδίκος φθάσῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ Πιστεύω, νὰ τῷ διδῇ ὁ ἱερεὺς γεγονυῖα τῇ φωνῇ τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν του, ἐνῶ ὁ ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως ἀξιωματικὸς ὑψῶν τὸ ξίφος, ἢ κινῶν μανδύλιον, διατάττει τὸ πῦρ. Τὴν φορὰν ὅμως ταύτην ὁ Παχέκος ὄχι μόνον ἐτελείωσε τὸ Πιστεύω, ἀλλὰ καὶ δύο ἄλλας προσευχὰς ἀκόμη.

Τῆς ἀσυνήθου ταύτης βραδύτητος ὁ λόγος ἦτον ὅτι εἷς ἐκ τῶν τριῶν ἐκτελεστών, τοῦ ὁποῖου πρὸς τοῦτο εὗρον ἐκ τοῦ προχείρου, ὁ αὐτὸς μεγάλωτος Ἰνδός, τὸν ὁποῖον ἀνεφέραμεν, δὲν ἠδύνατο νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὸν δεσμοφύλακα περὶ τῆς τιμῆς.

— Σὰς εἶπα καὶ σὰς ἐπαναλαμβάνω, ἐφώναξε σχιδόν μετ' ἀγανακτήσεως, ὅτι δὲν τουρκεῖζω ποτὲ ἕνα φίλον δι' ὀλιγώτερον ἀπὸ ἑξ ρεάλια.

Ἐπειδὴ δ' ἀφ' ἐτέρου καὶ ὁ δεσμοφύλαξ ἐπιμένων, δὲν ἤθελε νὰ προσθέσῃ τι εἰς τὴν πρῶτην προσφορὰν, δὲν ἡξυρῶ πῶς θὰ ἐτελείωνε τὸ πρᾶγμα, ἂν ὁ juez de letras δὲν εἶδε πέρας εἰς τὴν φιλονεικίαν. Ἐτέλλων τινὰ νὰ φέρῃ ἀπὸ τὴν οἰκίαν του τὴν καραβίαν τοῦ Παχέκου, ζιτῶν ὅμως τὴν μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιστροφὴν τῆς, καθὼ ἀποτελούσης τὸ πειστήριον.

Μετὰ τινὰ λεπτὰ ὁ ἀπεσταλμένος ἔφθασεν, ὁ δὲ juez de letras, γεμίσας τὴν καραβίαν του, ἠρώτησε.

— Τίς θέλει νὰ καρδίση τέσσαρα ρεάλια;

Εἰς τὴν πρότασιν ταύτην πλῆθος φαυλοβίων ἐπροχώρησαν.

Ὁ δικαστὴς ἐξέλεξε μεταξὺ αὐτῶν τὸν ἱκανώτερον, ἀρχαῖον ληστήν, γινώριμόν του, καὶ τῷ ἔδωκε τὴν καρδίαν καὶ τὰ τέσσαρα ριάλια.

Ὁ δεσμοφύλαξ εἶπε τότε θριαμβευτικῶς εἰς τὸν ἀπορρίψαντα τὴν προσφοράν τον Ἰνδόν.

— Αἱ! βλέπεις πῶς ἤμποροῦμεν νὰ περῶμεν καὶ χωρὶς ἐσένα ;

— Ναί, ἀλλὰ κατὰ τὴν πληρωμὴν καὶ ἡ ἐργασία, ἀπεκρίθη ὁ Ἰνδός, μανιώδης διότι ἀπώλεσε τὸ σεν λαμπρὰν εὐκαιρίαν. Ἀπὸ τὸ ἔργον φαίνεται ὁ τεχνίτης ἰώρα βλέπομεν.

Ἡ ὀλεθρία σιγμὴ εἶχε φθάσει, καὶ οἱ τρεῖς λέπτεροι (1) σταθίντες τέσσαρα βήματα μακρὰν τοῦ Παχέκου, ἐσκόπευον καὶ δὲν ἐπερίμενον πλέον, παρὰ τὸ πρός-αγχα.

Ὁ ἀξίωματικὸς ὕψωσε τὸ ξίφος του, ἀλλ' εἰς μόνον κτύπος ἤκούσθη. Ὁ Ἰωακείμ ἐξέβριζε τρομερὰν κραυγὴν, ἥτις ἦτο ἀπλῶς ἀποτέλεσμα τρόμου, διότι ἡ σφαῖρα ἀρπάσασα ἐν τῶν κρεμασμένων σανδάλων του, ἐπέσεν ἀναπηδῶσα εἰς τὸν ῥάγκα.

Οἱ δύο μὴ τουφεκίσαντες εἶχον λαμπροὺς τούτου λόγους· ἐπειδὴ ὁ μὲν ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσεν εἰς τὰ ὀπίσω τὸ ὄνομά του, καὶ ὡς ἄνθρωπος τυχὼν καλῆς ἀνατροφῆς, ἐστράφη νὰ ἰδῇ τίς τὸν κρίζει· ὁ δὲ, παρατηρήσας κατ' ἐκείνην τὴν σιγμὴν, ὅτι ὁ πυρίτης λίθος τῆς καρδίας του ἦτο κακῶς κεκομμένος, ἤχησε νὰ τὸν πελαεῖ διὰ μαχαίρας, μετὰ προθυμίαν καὶ δραστηριότητα παντὶς ἐπαίνου ἀξίαν.

Εἰς τὴν δευτέραν διαταγὴν, εἰς πάλιν πυροβολισμὸς ἤκούσθη, καὶ ταύτην δὲ τὴν φορὰν οὐδεὶς ἡ δύνατο νὰ τοὺς μεμψῇ, διότι ὁ πυροβολήσας λέπτερος, ὁ ἐκλεχθεὶς ὑπὸ τοῦ juez de letras, ἐμποδίζων τοὺς ἐτοιμαζομένους νὰ τὸν μιμηθῶσι συντρόφους του, ἔτρεξε νὰ ἰδῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιδειξιότητός του, καὶ ἔδειξεν ἀλαζδόνως εἰς τὸ πλῆθος τεμάχιον ξύλου, ἀποσπασθὲν παρὰ τῆς σφαίρας του ἐξ δακτύλου ἀνῶθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ καταδίκου.

— Παρὰ τρίχα, εἶπεν μετὰ μεγάλῃν χαρὰν, καὶ ἐπιστρέφων μετὰ θριαμβευτικὸν βῆμα εἰς τὴν θέσιν του.

— Λοιπὸν, κύριε δεσμοφύλακα, βλέπεις πῶς τραβοῦν ἐκεῖνοι ποὺ εὐχαριστοῦνται μετὰ ἑῷ λεπτὸν ; θὰ ἔκαμες καλλίτερα νὰ μοῦ δώσῃς τὰ ἔξ ριάλια ἀπ' ἀρχῆς. ὦ! ἐγὼ δὲν μνησικακῶ, δόσε μὲ τα καὶ τώρα, νὰ σοῦ τὸν τελειώσω εἰς μίαν σιγμὴν.

— Ἰσοῦ, εἶπε σοβαρῶς ὁ δεσμοφύλαξ, ἡ Κυβέρνησις δὲν παίζει· δὲν δέχομαι τὴν πρότασίν σου, δοῦ καὶ ἂν ἀργήσῃς νὰ φονεύσῃς τὸν Παχέκον.

Ἀποσιωπῶ τὴν φρικτὴν καὶ τρομερὰν σκηνήν, ἥτις ἐπηκολούθησε τὴν ἀρνήσιν ταύτην. Ἐπὶ πλείστον ἡμισείας ὥρας διάστημα, οἱ τρεῖς λέπτεροι, γαμίζοντες μετὰ τὴν μεγαλειτέραν βραδύτητα τὰ ὄπλα των, ἐπυροβόλουν ἀτάκτως κατὰ τοῦ δυστυχικοῦ Παχέκου,

χωρὶς νὰ δυνθῶσι νὰ τῷ φέρωσι πληγὴν καιρίαν· πρὸ πάντων δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐκλεχθεὶς, καθὼ γνωστὸς ὡς κλέπτης καὶ δολοφόνος ἔφυσσε πανταλῶς τὴν προσδοκίαν του, ἐπειδὴ ὁ ἀξιώσιμος juez de letras δὲν ἐσυλλογίσθη ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν ἤξευρε νὰ κάμῃ χρῆσιν, εἰμὴ τῆς μαχαίρας.

Ἐπὶ τέλους ὁ ταλαίπωρος Ἰωακείμ ἠναγκάσθη νὰ παύσῃ τοὺς δολογυμῶς του, διὰ νὰ φροντίσῃ μόνος του διὰ τὸν θάνατόν του.

— Ἐδῶ εἶσαι, Ἰσοῦ! εἶπε μετὰ σπαραξικάρδιον φωνῇ.

— Ἐδῶ, εἶπε προχωρῶν ὁ Ἰνδός!

— Σκότισέ με, amigo.

— Αὐτὸ ζητῶ καὶ ἐγὼ, πλὴν ὁ δεσμοφύλαξ δὲν θίλει νὰ με δώτῃ ἐξ ριᾶλια διὰ τὸν κόπον μου.

— Δι' αὐτό ; . . ὦ ! μὴ σὲ μέλλῃ, σκόρπισέ μου πρῶτα τὰ μυαλὰ . . . καὶ ἔπειτα πᾶρε ὅσα εὕρῃς ἐπάνω μου.

— Εἶναι ἐξ ριᾶλια ;

— Ἐπτά. . . ἀλλὰ γρήγορα, διότι ὑποφέρω ὅλα τὰ βράτυνα τῆς καλῆς ἡμέρας ! . .

— Ὁ καυμένος ὁ φίλος μου, εἶπεν ὁ Ἰνδός, ὅστις ὑψόνων τὸ ὄπλον του ἐσκόπευεν ἀπαράχως τὸν Παχέκον. — ὁ καυμένος ὁ φίλος μου, ποῦ ἔχει ἐπὶ τὰ ριάλια, καὶ κάθεται καὶ τὸν τυραννοῦν ὅσιν οἱ Ἑβραῖοι τὸν Χριστόν . . .

Ὁμίλει εἰσέτι, ὅτε ἤκούσθη τοῦ πυροβόλου ὁ κρότος. Ἡ σφαῖρά του κυπήσασα τὸν Ἰωακείμ εἰς τὸ μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν μέρος, τοῦ συνέτριψε τὸ κρανίον.

Ἐν τούτοις ὁ Ἰσοῦ ἔτρεξεν εἰς τὸν φίλτατόν του φίλον, καὶ ἔχωσε μετὰ ἀπληστίας τὰς χεῖράς του εἰς τὰ θυλάκια τοῦ νεκροῦ. Σὰς ἀφίνω νὰ φαντασθῇς ὅποια ὑπῆρξεν ἡ λύσσα του, ὅταν εὗρεν δύο μόνον ριάλια καὶ δεσμίδας τινὰς σιγάρων.

— Ἰωακείμ ! εἶπε μετὰ γελοῖαν ἀγανάκτησιν, ἦν ἐπάσχιζε νὰ καταστήσῃ ἐπίσημον, ὅποταν θὰ σὲ ἐνθυμοῦμαι, ἡ ἀνάμνησίς σου θὰ γένῃ πάντοτε σκληρὰν λύπην εἰς τὴν καρδίαν μου . . . διότι ἐστάθης ἀπιστος amigo . .

Καὶ μετὰ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ὁ ἀγαθὸς Ἰσοῦ ἀνῆλθεν ἐν ἑκ τῶν σιγάρων τοῦ φίλου του, καὶ ἔβριζεν εἰς τὸν κόλπον του τὰ δύο ριάλια.

(Μετάφρασις) K. I.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΕΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.

ΤΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΜΑΥΡΙΚΙΟΥ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλλάδιον 110.)

ΙΕ'.

Ἰσχυρὸς καλῆς ἀγαμνήσεως.

Εἰσερχόμενος εἰς τὴν μικρὰν πόλιν, ἣν ὁ Φρικέτος τῷ εἶχε δειξέι, εἶδε κτήριόν τι μετρίου ἐξωτερικοῦ, εἰς τὰ

(1) Ἄνθρωποι τῆς κατωτάτης τάξεως τοῦ ὄχλου, ὡς οἱ λαζαρόνοι τῆς Νεαπόλεως.